

1. Minister Hoekstra: Provisieverbod is effectief

Het provisieverbod heeft een einde gemaakt aan situaties waarbij financieel adviseurs hun klant richting een product of aanbieder stuurden waar ze zelf de hoogste provisie kregen. Het belang van de klant staat nu meer voorop. Het provisieverbod voor complexe producten is daarmee effectief te noemen. [Dat schrijft minister Hoekstra van Financiën aan de Tweede Kamer](#). Samen met zijn brief biedt Hoekstra de Kamer twee onderzoeken aan waarin het provisieverbod wordt geëvalueerd.

Andere conclusies uit het onderzoek zijn onder meer dat consumenten de kosten van advies lijken te onderschatten. Ze zijn wel bereid te betalen als de adviseur kan uitleggen wat zijn toegevoegde waarde is. Consumenten baseren zich bij het kiezen van een dienstverlener vaak op informatie van internet of tips van familie en bekenden. Ze vergelijken de verschillende vormen van dienstverlening en dienstverleners nauwelijks. Het dienstverleningsdocument speelt een beperkte rol.

Invoering provisieverbod

Het provisieverbod voor financiële dienstverleners werd in 2013 ingevoerd. Het verbod houdt in dat de dienstverlener geen provisie (beloning voor advies of bemiddeling) van de bank of verzekeraar mag ontvangen.

Het verbod moest een einde maken aan situaties waarin een dienstverlener een klant het product (zoals een hypotheek of levensverzekering) aanraade van de bank of verzekeraar waar hij zelf de hoogste provisie kreeg. Klanten moeten sinds de invoering van het verbod zelf rechtstreeks betalen voor het advies dat ze krijgen.

De evaluatie van het provisieverbod is uitgesplitst in [een onderzoek naar het keuzegedrag van consumenten](#) en de effectiviteit van het zogeheten dienstverleningsdocument enerzijds en [een onderzoek naar de markteffecten](#) anderzijds.

Vervolg

Het provisieverbod is effectief. Wel zijn er op de markt voor financieel advies andere vraagstukken die aandacht behoeven. Zo helpt het dienstverleningsdocument consumenten niet voldoende bij het maken van keuzes. Er moet worden gekeken of aanpassingen van het document of andere oplossingen, zoals via vergelijkingssites, consumenten beter helpen. Ook zal worden onderzocht of transparantie van provisies bij schadeverzekeringen wenselijk is.

Het ministerie van Financiën gaat met betrokken partijen in gesprek om te bekijken welke vervolgstappen op de markt voor financieel advies wenselijk zijn. Minister Hoekstra zal de Tweede Kamer hierover voor de zomer van dit jaar informeren.

2. Eerste reactie van de OvFD

De OvFD heeft kennisgenomen van de onderzoeksresultaten inzake de evaluatie van het provisieverbod. De uitgebreide rapporten vergen nog nadere bestudering, maar we hebben wel alvast een paar opmerkingen over onderwerpen die belangrijk zijn om tijdens het vervolgproces te bespreken.

Creër eerst een echt Level playing field

Het kostprijsmodel is van groot belang voor het level playing field tussen de verschillende distributiekanaalen, het moet ervoor zorgen dat aanbieders hun adviesdiensten niet onder de kostprijs aanbieden. De minister merkt nu op dat hij zich kan voorstellen dat een jaarlijkse controle van het kostprijsmodel onevenredige lasten met zich meebrengt. We vinden het jammer dat de minister niet ingaat op de mening van maar liefst 85% van de adviseurs, die aangeven dat het kostprijsmodel niet goed werkt.

Aanbieders stellen in het onderzoek dat er een geaccepteerd calculatiemodel ligt, maar vraag is of dat zo is. De beroepsorganisatie voor accountants, de NBA, heeft al eerder opgemerkt 'dat de open normering van het kostprijsmodel veel ruimte voor interpretatie laat bestaan en dat daarom het doel van de nieuwe regelgeving, bewerkstelligen van inzicht in en vergelijkbaarheid van tarieven van tussenpersonen en aanbieders waarschijnlijk niet wordt gerealiseerd'. Ook de OvFD heeft al eerder vergelijkbare kritiekpunten geformuleerd.

Transparantie van de advies- en distributiekosten op basis van een door accountants gecontroleerd kostprijsmodel is dé grondslag voor een eerlijk, compleet en vergelijkbaar inzicht tussen de verschillende distributiekanaalen, maar alleen als deze kosten juist en volledig worden berekend. Een daadwerkelijke controle hierop door de accountant is cruciaal en conform hetgeen uitdrukkelijk is afgesproken via wetgeving. Zonder deze controle krijgt de consument geen juist en volledig inzicht in de tarieven tussen de verschillende distributiekanaalen en kan er dus ook geen level playing field bestaan.

Een belangrijke vervolgstap volgens de OvFD is dan ook om te bespreken op welke wijze de normen binnen het kostprijsmodel objectief controleerbaar kunnen worden gemaakt, zodat accountants eenvoudiger een volledig oordeel kunnen geven en controle kunnen uitvoeren conform het in de wet geformuleerde uitgangspunt. Hiermee creëer je dan niet alleen een daadwerkelijk level playing field, maar het leidt ook tot de beoogde lagere lasten en dat verdient grote voorkeur boven het simpelweg afbouwen van de controle op een onvolledig, subjectief kostprijsmodel.

Toegankelijkheid advies nader onderzoeken

Wij vinden het te kort door de bocht dat geconcludeerd wordt dat er geen problemen zijn vastgesteld met betrekking tot de toegankelijkheid van advies onder het provisieverbod, wanneer tegelijkertijd uit de resultaten naar voren komt dat consumenten de kosten van advies onderschatten, de bereidheid om te betalen voor advies pas toeneemt als adviseurs de kans krijgen om uit te leggen wat hun toegevoegde waarde is en volgens de onderzoekers de vraag naar execution only toeneemt omdat klanten beperkt bereid zijn om voor advies te betalen.

Wij vinden dit een zeer zorgwekkende ontwikkeling, zeker ook omdat uit het consumentenonderzoek naar voren komt dat juist 'de groep consumenten die erg gebaat is bij financieel advies, namelijk de groep met weinig kennis van financiële zaken, het meest geneigd was de adviseur links te laten liggen wanneer de advieskosten expliciet gemaakt werden'.

Hiermee zijn er voor wat betreft de toegankelijkheid van advies toch een paar substantiële problemen gesignaleerd, die tijdens het vervolgproces moeten worden besproken.

Onafhankelijk advies

Het is geen verrassing dat het dienstverleningsdocument niet effectief blijkt als instrument om de verschillende vormen van dienstverlening te vergelijken of om de consument meer inzicht te geven in de kwaliteit van de dienstverlening. Wil je de consument meer inzicht geven dan zal het onderscheid tussen advies bij een aanbieder en onafhankelijk advies veel transparanter moeten worden. Een wettelijke titel van onafhankelijkheid is hiervoor van groot belang en de OvFD gaat hierover graag met de minister in overleg.

Onderzoek naar actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen

Wij hebben er alle vertrouwen in dat een onderzoek over de effecten van transparantie bij schadeverzekeringen als uitkomst heeft dat dit tot disproportionele regelgeving en onevenredige lasten leidt voor adviseurs. Wij vinden het echter wel teleurstellend dat, gezien de echt belangrijke vervolgstappen die nader moeten worden onderzocht en uitgewerkt, daarmee ook tijd en geld wordt besteed aan onderzoek op het gebied van schade, waar geen problemen bestaan en geen noodzaak is tot verdergaande regelgeving.

Vervolg

De OvFD gaat nu met de minister en andere relevante partijen in gesprek over de vervolgstappen. Wij houden u uiteraard op de hoogte. Heeft u vragen of opmerkingen neem dan contact op met c.rosenbrand@ovfd.nl of 06-4627 34 38.

© 2018 OvFD Alle rechten voorbehouden

U ontvangt deze e-mail omdat u lid bent van de OvFD. Indien u geen prijs meer stelt op het ontvangen van informatie van de OvFD kunt u zich eenvoudig [uitschrijven](#). Ook kunt u uw e-mailadres [wijzigen](#)

Contact:

Postbus 4
4260 AA Wijk en Aalburg
T: 06-46273438
M: info@ovfd.nl

